

Martat 124 vuotta arjen ja tasa-arvon asialla

Pohjoismaiset marttapäivät
– Nordiska marthadagar

Kuopio 16.6.2023

Kansa on sellainen, jollaiseksi se kasvatetaan.

- Vietämme Lucina Hagmanin syntymän 170-vuotisjuhlavuotta.
- “On laajempi koti.” – ajatus oman perheen ulkopuolelle ulottuvasta vastuusta on ollut mukana alusta saakka.
- Jokaiselle naiselle ja miehelle taattava oikeus kehittää omaa maataan.
- Kun nostamme sivistyksen ja koulutuksen tasoa kodeissa, vahvistamme myös itsenäistymiseen tähtäävää liikettä koko maassa.

Ensimmäiset kansanedustajanaiset

- Ennen vaaleja Martta-Yhdistyksen aktiivit kampanjoivat naisten parissa, jotta nämä käyttäisivät rohkeasti tuoretta äänioikeuttaan.
- 3 Suomalaisen Martta-Yhdistyksen edustajaa valittiin eduskuntaan.
- Samapalkkaisuus miehille ja naisille
- Prostituution vastustaminen
- Yhtenäiskoulut tytöille ja pojille - tyttöjen yhtäläinen oikeus sivistykseen ja ammattiin

Ensimmäiset marttakoulutukset

- Kodin hygienia
- Ruuan hygienia
- Kotitarveviljely
- Ravitsemus
- Kananhoito
- Koulutukset suunnattiin erityisesti vähiten koulutetuille naisille kesäaikaan - opettajat kiersivät kouluttamassa lomiansa aikana.

- Kuvassa langanvärjäyskurssi

Värjäyskurssit Marttalassa.

Tänään olemme

- 38 000 jäsentä
- Yli 1 000 yhdistystä ja toimintaryhmää
- 121 vuotta omaa lehteä
- Yli 100 000 henkilöä kasvokkaisissa kohtaamisissa vuosittain
- Miljoonia kohtaamisia sosiaalisissa medioissa.
- Jatkamme 124 vuotta sitten alkanutta vaikuttamistyötä antamalla lausuntoja, työryhmätyöskentelyssä ja kannustamalla jäseniämme käyttämään äänioikeuttaan.

Ekologisesti kestävä elämäntavan haaste

- Ympäristö
- Ruoka
- Kuluttaminen
- Tarvitsemme kestävämpää elämäntapaa kaikilla näillä alueilla: korjaamista, huoltamista, vähempään tavaraan tyytymistä, kierrättämistä, kasvien lisäämistä.
- Vuosi 2024 on järjestömme Metsä-teemavuosi. Luontokato on pysäytettävä ja suomalaisten kestävä suhdetta metsään vaalittava.

Taidot tekevät vapaiksi.

- Ennaltaehkäiseminen on paras tapa valmistautua politiikan, luonnon ja talouden epävakauteen.
- Hyvä arki parantaa hyvinvointia kaikissa yhteiskunnissa.
- Vietämme varautumisen vuotta vuonna 2023. Kyky varautua kriiseihin perustuu sekä luottamukseen että monipuolisiin arjen taitoihin.
- Oletko sinä valmis opettamaan uuden taidon jollekulle sitä tarvitsevalle? Miten?

Kuka kuuluu meihin?

- Vuosi 2022 oli Martoissa yhdenvertaisuuden teemavuosi. Miten mennään yhdenvertaisuuspuheesta aitoon yhdenvertaiseen tekemiseen?
- Haluamme viestiä niin, että näkö- ja kuulovammaiset voivat osallistua.
- Yritämme kirjoittaa selkeästi ja ylläpitää saavutettavia verkkosivuja.
- Haluamme kuvastoomme monenlaisia ihmisiä ja perheitä.
- Pyrimme järjestämään tapahtumat fyysisesti esteettömillä tavoilla.
- Synnytämme vähitellen myös tapoja osallistua eri kielillä.

Oikeus hyvään arkeen osana kuntoutumista

- 800 mielenterveys- ja päihdekuntoutujaa osallistuu marttatoimintaan vuosittain
- Yhteistyössä sairaaloiden, ryhmäkotien ja sosiaalitoimen kanssa.
- "Yhden illan pysäkeistä" vuosia kestäviin kerhoihin.
- Myös kuntoutujien arjen taitojen kasvaminen on osa varautumista: kun kriisi yllättää, on marttojen antamalla taidoilla käyttöä.

Rikosseuraamusasiakkaat

- Vankilassakin on mahdollisuus oppia ruuanvalmistusta, kodinhoitoa ja kodin taloustaitoja.
- Myös yhdyskuntapalvelua suorittavat voivat osallistua marttojen kursseille.
- 600 asiakasta vuosittain.
- Hyvä arki kuuluu kaikille ja sopeutuminen "uuteen arkeen" ennaltaehkäisee osaltaan rikoskierteeseen joutumista.

Maahan muuttaneet

Kohtaamme

- Kansainvälisiä opiskelijoita
- Pakolaisia
- Turvapaikanhakijoita ja kansainvälisen suojelun tarpeessa olevia
- Työn tai perheen vuoksi maahan muuttaneita
- Käytännön taitoja ja käytännön suomea.
- Noin 600 vuosittain
- Kansainväliset marttaryhmät /yhdistykset: Tampere ja Helsinki

Lapset ja nuoret

- Täydennämme koulun tarjoamaa kotitalousopetusta keskittymällä junnukokkeihin: tuhansia lapsia vuosittain iltapäiväkerhoissa ja kursseilla.

Syrjäytymisvaarassa olevat nuoret

- Olemme mukana työpajatoiminnassa.
- Martoissa voi suorittaa hygieniapassin ja osaamispisteitä.
- Taidot auttavat arjessa ja myös työnhaussa.

Tyttöjen ja naisten puolella maailmalla

- 43 vuotta 9 maassa: Kenia, Zimbabwe, Burkina Faso, Kamerun, Swazimaa, Etiopia, Malawi, Sambia, Somalimaa
- Naisten oma toimeentulo
- Lähellä tuotettu ruoka ja hyvä ravitsemus
- Tyttöjen ja naisten seksuaaliterveys ja seksuaalioikeudet
- Suomen ulkoministeriön ja marttojen tuella
- Naisten oikeudet ovat ihmisoikeuksia.

Vuorovaikutuksessa tieteen kanssa

- Tutkittu tieto on kaiken neuvontamme pohjana.
- Ilmastonmuutokseen liittyvä tutkimus
- Painonhallintaan liittyvä tutkimus
- Ruokakasvatus
- Ilo ruuasta ja yhdessä tekemisestä
- Nettisivumme vievät tiedon ymmärrettävässä muodossa lukijoilleen.
- Kun Marttojen viestin oikeellisuuteen luotetaan, se lisää myös painoarvoamme työryhmissä, joissa tehdään tulevaisuuteen liittyviä päätöksiä kuluttaja-asioissa, kestävän kehityksen kysymyksissä ja tasa-arvoasioissa.

Vaikutamme yhteiskuntaan

- Olemme puoluepoliittisesti sitoutumattomia, silti yhteiskunnallisesti aktiivisia.
- Olemme tasa-arvon puolella, kohtuullisuuden puolella, tulevaisuuden puolella.
- Viime vuosien keskeisiä vaikuttamisen teemoja: luontokadon ja ilmastonmuutoksen torjuminen, ilmastoviisaat kunnat, sukupuolivaikutusten arvioiminen, tasa-arvo kehityksessä, ilmastoruoka, vastuulliset julkiset hankinnat, oikeus ravitsemusneuvontaan, järjestöjen toimintaedellytysten turvaaminen, järjestöt palveluntuottajina.
- Hyvä arki kuuluu kaikille ja hyvästä arjesta syntyy parempi maailma.

Itsenäisyys ja riippuvaisuus

- Me martat täydennämme toinen toistemme taitoja.
- Uudet taidot tekevät meidät vapaiksi tekemään monenlaisia valintoja.
- Elämme keskinäisriippuvuuden maailmassa sekä globaalisti että omissa arkipäivän yhteisöissämme.
- Kannamme vastuuta yhteisestä tulevaisuudestamme. Jokaiselle martalle on tässä työssä sijansa. Kiitos, kun olet mukana!

